नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अधिकृत तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक (लेखा समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमलाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा — पूर्णाङ्क: २००
द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता — पूर्णाङ्क: ३०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

पत्र	विषय	खण्ड	प्रश्न संख्या x अंक भार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	आर्थिक, व्यवस्थापन तथा पूँजी बजार सम्बन्धी	(क) आर्थिक तथा व्यवस्थापन	२ प्रश्न x १० अंङ्क = २० अंङ्क ६ प्रश्न x ५ अंङ्क = ३० अंङ्क	३ घण्टा	१००	४०
		(ख) पूँजी बजार र गैर पूँजी बजार सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था र अर्न्तराष्ट्रिय संस्था	२ प्रश्न x १० अंङ्क = २० अंङ्क ६ प्रश्न x ५ अंङ्क = ३० अंङ्क			
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	(क) धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार	४ प्रश्न x १० अंङ्क = ४० अंङ्क १२ प्रश्न x ५ अंङ्क = ६० अंङ्क	३ घण्टा	१००	४०

द्रष्टव्य:

१. प्रत्येक खण्डको छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् ।
२. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
३. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रमा परेका ऐन, नियमहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्छ ।
४. यो पाठ्यक्रम मिति २०७५।०६।२२ देखि लागू हुनेछ ।

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अधिकृत तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक (लेखा समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र

खण्ड (क) आर्थिक तथा व्यवस्थापन **अंङ्क: ५०**

१. आर्थिक उदारीकरण, विश्वव्यापिकरण, *नीजिकरण तथा नेपालमा यसको प्रभाव* ।
२. नेपालको आर्थिक अवस्था ।
३. आर्थिक परिसूचकहरु:आर्थिक बृद्धि, मुद्रास्फिति, सरकारी वित्त, मौद्रिक तथा बैकिङ्ग, बाह्य व्यापार तथा भुक्तानी सन्तुलन ।
४. नेपालको मौद्रिक, औद्योगिक तथा वित्त नीति ।
५. वित्तिय प्रणाली तथा वित्तिय बजार ।
६. व्यवस्थापनको अवधारणा तथा कार्यहरु ।
७. कर्मचारी उत्प्रेरणा तथा कार्यसम्पादन: उत्प्रेरणाको प्रकृती, उत्प्रेरणाको समसामयिक सिद्धान्तहरु, उत्प्रेरणा सम्बन्धी मुद्दाहरु (Issues), कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन प्रकृया ।
८. लेखाको आधारभूत अवधारणा: लेखाका सिद्धान्तहरु, लेखाका प्रकारहरु तथा लेखाङ्कन प्रकृया ।
९. वित्तीय कारोवारहरुको अभिलेख प्रणाली
१०. आन्तरिक लेखा परीक्षण, बाह्य लेखा परीक्षण तथा बेरुजु फछ्र्यौट ।
११. नेपाल तथा अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान तथा अन्तर्राष्ट्रिय लेखा परीक्षणमान सम्बन्धी जानकारी ।
१२. योजना तथा बजेट सम्बन्धी जानकारी ।
१३. आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी जानकारी ।
१४. राजस्व प्रशासन सम्बन्धी जानकारी ।
१५. नेपाल राष्ट्र बैंक, बीमा समिति, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था, लेखामान बोर्ड, लेखा परीक्षणमान बोर्ड आदिबारे जानकारी ।
१६. संसदको अर्थ तथा लेखा समिति
१७. योजनावद्ध आर्थिक विकास ।
१८. PPP Model
१९. नेपालको संविधानमा आर्थिक कार्य प्रणाली
२०. विकेन्द्रीकरण ।

खण्ड (ख) पूँजी बजार र गैर पूँजी बजार सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था र अर्न्तराष्ट्रिय संस्था **अंङ्क: ५०**

१. International Organization of Securities Commission (IOSCO) बारे जानकारी ।
२. International Securities Identification Number (ISIN) तथा Association of National Numbering Agencies (ANNA) बारे जानकारी ।
३. धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३, वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०७४ ।
४. सरकारी ऋणपत्र दोश्रो बजार व्यवस्थापन नियमावली, २०६२; धितोपत्र बजार संचालन नियमावली, २०६४; धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४; नेपाल धितोपत्र बोर्ड नियमावली, २०६४; धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४; धितोपत्रको केन्द्रीय

निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७; सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७ तथा क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८, धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३, वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी नियमावली, २०७४, नेपाल धितोपत्र बोर्डको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६६, कर्मचारी सेवाशर्त नियमावली, तथा नेपाल धितोपत्र बोर्ड सार्वजनिक खरीद सम्बन्धी नियमावली, २०६६ ।

५. सरकारी ऋणपत्र दोश्रो बजार व्यवस्थापन विनियमावली, २०६२; ओटिसी (ओभर द काउन्टर) बजार सञ्चालन विनीयमावली, २०६५; धितोपत्र बजारको सदस्यता तथा कारोवार विनियमावली, २०५५; धितोपत्र बजारको सूचिकरण विनियमावली, २०५३; धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा विनियमावली, २०६८ तथा धितोपत्र कारोवार राफसाफ तथा फछ्र्यौट् विनियमावली, २०७० ।

६. लगानी व्यवस्थापन (पोर्टफोलियो म्यानेजमेन्ट) सम्बन्धी निर्देशिका, २०६७, सामूहिक लगानी कोष निर्देशिका, २०६९, धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड निर्देशिका, २०७४, सूचीकृत संगठित संस्थाहरुको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४, धितोपत्र सार्वजनिक निष्काशनको केन्द्रीकृत विद्युतीय सेवा कार्य संचालन निर्देशिका, २०७४ तथा सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण निर्देशिका, २०७४ ।

७. कम्पनी ऐन, २०६३, नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ बैंक तथा वित्तिय संस्था सम्बन्धी ऐन,२०६३ तथा बीमा ऐन,२०४९

८. करार ऐन, २०५६, आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९

९. कर्मचारी संचय कोष, २०१९

१०. नागरिक लगानी कोष, २०४७

११. बैकिङ्ग कसूर तथा सजाय ऐन, २०६४

१२. दामासाही सम्बन्धी ऐन, २०६३

१३. औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७३

१४. लेखा परीक्षण ऐन, २०४८

१५. विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अधिकृत तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक (लेखा समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र

खण्ड (क) धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी **अंङ्क: १००**

१. धितोपत्र बजारको उद्देश्य तथा कार्यहरु ।
२. नेपालमा धितोपत्र बजारको विकासक्रम ।
३. नेपालको अर्थतन्त्रमा धितोपत्र बजारको भूमिका ।
४. नेपाल धितोपत्र बोर्ड तथा बोर्डको काम, कर्तव्य तथा अधिकारहरु ।
५. प्राथमिक बजार र दोश्रो बजारको विकासक्रम, समस्या, चुनौती ।
६. वैकल्पिक लगानी कोष (private equity, venture capital) को अवधारणा ।
७. वस्तु विनियम बजारको वर्तमान अवस्था र चुनौतीहरु
८. वस्तु बजारका व्यवसायीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार ।
९. धितोपत्र बिनिमय बजार (Stock Exchange) को काम, कर्तव्य तथा अधिकारहरु ।
१०. धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी (Central Depository Company) तथा निक्षेप सदस्य (Depository Participant) हरुको काम, कर्तव्य ।
११. धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माताको काम,कर्तव्य ।
१२. निष्काशन तथा बिक्री प्रवन्धक (Issue Manager), शेयर रजिष्ट्रार, लगानी व्यवस्थापक (Portfolio Manager), धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ता (Underwriter) तथा क्रेडिट रेटिङ्ग कम्पनीको काम कर्तव्य ।
१३. धितोपत्र बिनिमय बजार (Stock Exchange), धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर, योजना व्यवस्थापक, धितोपत्र दलाल) संस्थाहरु स्थापना सम्बन्धी कानुनी व्यवस्थाहरु ।
१४. धितोपत्र व्यवसायीलाई अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था ।
१५. धितोपत्र बजार तथा व्यवसायीहरुको स्थलगत तथा गैरस्थलगत सुपरीवेक्षण सम्बन्धी व्यवस्था ।
१६. धितोपत्र खरीद बिक्री कारोवार प्रणाली ।
१७. धितोपत्र कारोवारको राफसाफ तथा फछ्र्यौट सम्बन्धी व्यवस्था ।
१८. धितोपत्रको बजार मूल्य निर्धारण प्रकृया ।
१९. धितोपत्र निष्काशन गर्ने संगठित संस्थाको विवरणपत्र स्वीकृती सम्बन्धी व्यवस्थाहरु ।
२०. धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन र धितोपत्र बाँडफाँट सम्बन्धी व्यवस्था ।
२१. धितोपत्रको सूचिकरणको उद्देश्य तथा सूचिकरण सम्बन्धी व्यवस्थाहरु ।
२२. सामूहिक लगानी कोषको महत्व तथा कोष स्थापना सम्बन्धी व्यवस्थाहरु ।
२३. सामूहिक लगानी कोष प्रवर्द्धक, कोष सुपरीवेक्षक तथा योजना व्यवस्थापकको काम कर्तव्य ।
२४. धितोपत्र बजारमा संगठित संस्थाहरुको सूचना प्रवाहको महत्व तथा सूचना प्रवाह सम्बन्धी व्यवस्थाहरु ।
२५. संगठित संस्थाहरुको वित्तिय विवरणको ज्ञान तथा विश्लेषण ।
२६. नेपालको संगठित क्षेत्र तथा संस्थागत सुशासनको अवस्था ।
२७. संगठित संस्थाको संचालक समितिको काम, कर्तव्य तथा दायित्व ।
२८. संगठित संस्था स्थापना संचालन तथा खारेजी सम्बन्धी व्यवस्था ।
२९. पूँजीबजारका उपकरणहरु (Instruments)।
३०. जोखिम तथा प्रतिफलको आधारभूत अवधारणा ।

३१. धितोपत्र मूल्याङ्कनको आधारभूत अवधारणा ।
३२. धितोपत्र बजार परिसूचकहरु ।
३३. ओभर द काउन्टर बजार सम्बन्धी जानकारी ।
३४. सरकारी तथा संस्थागत ऋणपत्र बजार ।
३५. मुद्रा बजार ।